

Agència
per a la Qualitat
del Sistema Universitari
de Catalunya

CRITERIS PER A L'AVALUACIÓ DE DIMENSIONS ADDICIONALS EN EL PROCÉS D'ACREDITACIÓ DE LES TITULACIONS DE GRAU I MÀSTER: DESENVOLUPAMENT I INSERCIÓ PROFESSIONAL, RECERCA I INTERNACIONALITZACIÓ

Versió:1.0

Data: 6 de febrer de 2014

Generalitat
de Catalunya

Objectiu

L'objectiu d'aquest document és establir els criteris per a l'avaluació de tres dimensions addicionals en el procés d'AQU Catalunya d'acreditació de les titulacions de grau i màster. Concretament se centra en les dimensions de desenvolupament i inserció professional; recerca; i internacionalització.

Desplegament

Tal i com estableix la “*Guia per l'acreditació dels títols de grau i màster*” aprovada per la Comissió d'Avaluació de la Qualitat d'AQU Catalunya en sessió del 15 de novembre de 2013, s'ofereix la possibilitat que de forma opcional, durant els mateixos processos d'acreditació de les titulacions, els centres docents optin per avaluar també algunes dimensions addicionals a les sis mínimes que utilitza el procés d'acreditació d'AQU Catalunya.

En aquest sentit, la seva superació, o no, no condicionarà el resultat de l'acreditació de les titulacions concretes. En aquest sentit, únicament l'avaluació positiva d'una o vàries d'aquestes dimensions opcionals, s'explicitarà en els informes d'acreditació que es generin durant el procés. D'aquesta forma, la seva avaluació per part de la Comissió d'Avaluació de la Qualitat d'AQU s'hauria de convertir en una eina de millora de la titulació, així com una eina informativa de les característiques específiques d'un títol concret.

L'objectiu d'aquest document és el de fixar els criteris per a l'avaluació de tres d'aquestes dimensions addicionals, concretament el desenvolupament i la inserció professionals; la recerca; i la internacionalització, sens perjudici de que més endavant poguessin desenvolupar-se'n d'altres.

Aquest document s'inclou, evidentment, en el marc establert al document “*Directrius per l'acreditació de les titulacions oficials de grau i màster*”, aprovat pel Consell de Direcció d'AQU a en sessió de 17 de desembre del 2013 i, per tant, no modifica en absolut les línies mestres dissenyades en aquest procés, ni la guia elaborada al respecte, al contrari, ho complementa tal i com ja s'havia previst.

Per altra part, i d'acord amb el model organitzatiu que s'hagi adoptat a les diferents universitats del Sistema Universitari de Catalunya (SUC) i amb la configuració dels "grups" que desenvolupen i produeixen els resultats de la investigació, cap plantejar-se la conveniència que sigui el Centre qui rep el reconeixement d'aquesta dimensió. No s'ha d'oblidar que el Centre ha estat considerat com la unitat d'anàlisi el procés d'acreditació.

En conseqüència, el procés hauria de ser prou flexible com perquè quedi oberta la possibilitat d'atorgar el reconeixement a totes les titulacions d'un centre, a totes les titulacions d'un àmbit disciplinar o, si fos el cas, a una titulació concreta. D'aquesta forma, quedaria eliminat, o almenys pal·liat en gran manera, el problema de l'atribució dels mèrits associats a l'objecte de valoració per a aquest reconeixement.

1. DIMENSIÓ: DESENVOLUPAMENT I INSERCIÓ PROFESSIONALS

Avaluació

Es pren en consideració la qualitat del programa formatiu en quant a l'afavoriment de l'adquisició de competències associades a l'ocupabilitat dels seus graduats. Això suposa prendre en consideració els aspectes següents:

- L'orientació estructura i contingut del currículum —inclusió o no de pràctiques professionalitzadores—.
- El procés d'ensenyament-aprenentatge: metodologia docent, tipologia d'activitats, avaluació d'aprenentatges, especialment en la valoració de pràctiques externes.
- Accions específiques (externes o complementàries al pla d'estudis) de desenvolupament de competències associades a l'ocupabilitat.
- Estructures operatives i actuacions directes (p. ex., borses de Treball) facilitadores de la inserció professional

D'altra banda, és necessari i pertinent valorar els resultats de la inserció professional, tant des de l'òptica objectiva de l'estatus assolit, com de la valoració subjectiva de l'adequació de la formació al desenvolupament de l'activitat laboral. Finalment, no han d'oblidar-se el conjunt de factors estructurals que poden afectar el resultat final d'inserció, tant de mercat de treball com de requisits legals per a l'accés i acompliment de la tasca professional, per exemple, en l'àmbit de les Ciències de la Salut.

D'acord amb el que s'ha assenyalat anteriorment s'haurien de considerar tres dimensions per a l'avaluació del desenvolupament i inserció professionals:

- A. Programa formatiu per la ocupabilitat.
- B. Programa específic de desenvolupament de competències per a la millora de la inserció laboral.
- C. Resultats d'inserció professional.

A. Programa formatiu per la ocupabilitat

1) Orientació / enfocament del programa formatiu

- a) Evidències de la realitat professional que fonamenta el programa.
- b) Nivell d'institucionalització de la connexió programa formatiu-mercat laboral
- c) Estatus de les pràctiques externes en el pla d'estudis
 - i) Obligatorietat vs. optativitat
 - ii) Pes (ECTS)
 - iii) Pla de pràctiques
- d) La selecció de centres de pràctiques i gestió del procés d'adjudicació d'estudiants

2) Perfil professional del P.D.I.

- a) Experiència professional i acompliment (matèries) docents
- b) Idoneïtat en la supervisió de pràctiques professionals

3) Resultats de les pràctiques externes

- a) Satisfacció (centres, professorat i estudiants)
- b) Vinculació a la inserció professional
- c) Estudiants que porten a terme pràctiques externes

4) Satisfacció amb la formació per la ocupabilitat (Enquesta AQU Catalunya)

- a) Formació pràctica
- b) Repetició d'estudis

B.- Programa(es) específic(s) de desenvolupament de competències i inserció professional (laboral)

1) Accions de desenvolupament de competències per a l'ocupabilitat

- a) Planificació d'accions per al desenvolupament de les competències per a la inserció
- b) Nombre de participants
- c) Satisfacció dels participants

2) Accions afavoridores de la inserció laboral (p.ex. borses de treball)

- a) Estructura i recursos personals de la unitat responsable
- b) Procediments d'actuació
- c) Volum d'activitat
 - i) Ofertes i demandes
 - ii) Participació estudiants
- d) Resultats d'inserció laboral

C. Resultats generals d'inserció laboral (Enquesta AQU Catalunya)

1) Estatus d'inserció laboral

- a) Ocupació i la seva adequació
 - i) Estatus d'ocupació
 - ii) Nivell retributiu
 - iii) Estabilitat laboral
 - iv) Desenvolupament de funcions universitàries pròpies
- b) Formació i acompliment laboral
 - i) Buit competencial (*skill gap*)

2. DIMENSIÓ: INTERACCIÓ INVESTIGACIÓ-FORMACIÓ

Si bé és cert que una característica de qualitat (excel·lència) d'un programa formatiu és la relativa a la pertinència, intensitat i qualitat de la recerca del seu professorat, no és menys acceptat que, en definitiva, l'esmentada investigació ha de visualitzar-se també en:

- L'orientació estructura i contingut del currículum.
- El procés d'ensenyament-aprenentatge: metodologia docent, tipologia d'activitats, avaluació d'aprenentatges -especialment en el TFG/TFM
- Implicació-participació dels estudiants en projectes d'investigació concordes al seu nivell de formació en els diferents moments de la seva trajectòria formativa.

D'aquesta forma, i d'acord amb el que s'ha assenyalat anteriorment, s'haurien de considerar dues dimensions per a l'avaluació del desenvolupament i inserció professionals:

A. Programa formatiu per la recerca
B. Potencialitat, intensitat i qualitat de l'activitat investigadora del professorat

A. Programa formatiu per la recerca

1) Orientació / enfocament del programa formatiu

- a) Orientació del currículum formatiu
- b) Actualització dels continguts docents
 - i) Assignatures obligatòries
 - ii) Assignatures optatives
 - iii) Treballs de fi de grau i de màster
 - (1) Relació amb temàtiques investigadores dels grups de recerca
- c) Participació/col·laboració dels estudiants en la recerca dels grups
- d) Continuïtat dels estudis
 - i) De grau a màster
 - ii) De màster a doctorat
- e) Organització d'activitats extracurriculars relacionades amb la recerca

2) Dedicació del professorat amb forta vinculació a la recerca

- a) Grau
 - i) TFG
- b) Màster
 - i) TFM
- c) Doctorat
 - i) Activitats formatives
 - ii) Direcció i supervisió de tesis

3) Accés i ús de les infraestructures de recerca en les titulacions

B. Potencialitat, intensitat i qualitat de l'activitat investigadora del professorat.

1) Estructura i perfil del professorat

- a) Categoria
- b) Dedicació
- c) Sexennis
 - i) Estatals
 - ii) Catalans
 - iii) Sexennis obtinguts/sexennis potencials
 - iv) Sexennis vius
- d) Índex H

2) Projectes d'investigació

- a) Professorat (permanent i acreditat) que pertany a grups SGR
- b) Professorat implicat com a IP en projectes de recerca competitius
 - i) Internacionals
 - ii) Estatals
 - iii) Catalunya
- c) Professorat implicat (no IP) en projectes de recerca competitius
 - i) Internacionals
 - ii) Estatals
 - iii) Catalunya
- d) % Professorat implicat en projectes de recerca no competitius

3) Resultats de la recerca

- a) Publicacions en revistes científiques indexades (JCR/SJR)
 - i) 1r quartil
 - ii) 2n quartil
 - iii) Resta
- b) Publicacions en altres revistes científiques indexades (CARHUS, Latindex, etc.)
 - i) Nivell A
 - ii) Resta
- c) Monografies

4) Transferència de coneixement

- a) Patents
 - i) Registrades
 - ii) En ús
- b) Contractes i convenis amb empreses i institucions
- c) Spin-offs

Agència
per a la Qualitat
del Sistema Universitari
de Catalunya

5) Premis i distincions per mèrits de recerca

Generalitat
de Catalunya

3. DIMENSIÓ: INTERNACIONALITZACIÓ

AVALUACIÓ

Si bé el concepte de competitivitat és ben viu en l'actual context de globalització i internacionalització, cal no obviar la importància de la cooperació i l'ús de les xarxes en el camí cap a l'excel·lència. De fet, les noves tecnologies permeten superar les fronteres tradicionals, tot promovent formes alternatives de col·laboració en sectors complexos com és el formatiu.

És en aquest escenari que la internacionalització dels ensenyaments hauria de fomentar, entre d'altres aspectes, l'establiment de partenariats internacionals que promoguin beneficis renovats per a estudiants, per a equips docents i per al Sistema Universitari de Catalunya.

D'acord amb el que s'ha assenyalat anteriorment s'haurien de considerar tres dimensions per a l'avaluació del desenvolupament i inserció professionals:

- A. Programa formatiu per la internacionalització
- B. Internacionalització del professorat
- C. Resultats en la internacionalització

A. Programa formatiu per la internacionalització

1) Orientació / enfocament del programa formatiu

- a) Estructura internacionalitzada del programa (programes conjunts/ dobles titulacions).
- b) Coneixements i competències que afavoreixin el desenvolupament professional en entorns internacionals.
- c) Facilitació de l'adquisició de coneixements i competències:
 - i) Docència obligatòria impartida en terceres llengües.
 - ii) Convenis que afavoreixen la mobilitat internacional dels estudiants locals.
 - iii) Programa per a la professionalització dels estudiants mitjançant pràctiques internacionals.
 - iv) Avaluació de coneixements i competències amb exàmens que incorporen l'ús de terceres llengües (es fomenta l'ús de terceres llengües en els exàmens, es permet l'opció d'emprar aquestes llengües en la seva realització per part de l'estudiant)
- d) Reconeixements internacionals obtinguts..

2) Els estudiants

- a) Sistema de selecció adequada d'estudiants locals i forans d'acord amb l'orientació internacional del programa.
- b) Existència de convenis que afavoreixen la mobilitat d'estudiants internacionals cap al programa.
- c) Sistema de valoració i reconeixement d'aprenentatges adquirits fora del programa (associat a processos de mobilitat acadèmica internacional i/o en entorns professionals internacionalitzats).

3) Suport a la internacionalització

- a) Mecanisme d'informació pública sobre la qualitat del programa especialment adreçat a grups d'interès internacionals.
- b) Sistemes de suport a la mobilitat internacional d'estudiants
 - i) Acol·lida d'estudiants procedents d'altres universitats
 - ii) Foment a la mobilitat dels estudiants locals i internacionals a través d'incentius oferts des de la pròpia universitat: (establiment de titulacions conjuntes, sistema d'ajuts, assessorament, etc.)..
- c) Credencials específiques per a la finalització del programa o procés de mobilitat.

B. Internacionalització del professorat

1) Perfil del professorat

- a) El professorat del programa té experiència acadèmica internacional
 - i) Tesi doctoral realitzada en una universitat estrangera.
 - ii) Estadies en universitats i centres de recerca estrangers
 - iii) Participació en projectes de recerca atorgats per algun organisme internacional i amb participació d'equips formats per membres d'universitats i centres de recerca estrangers.
- b) Professorat estranger que imparteix docència en el programa (com a professorat permanent o en règim de visitants).

2) Integració de l'equip docent del programa en xarxes internacionals

- d) Activitat del professorat en xarxes internacionals de cooperació docent.
- e) Activitat del professorat en xarxes internacionals de recerca.
- f) Convenis internacionals per a la mobilitat i intercanvi de professorat

C. Resultats en la internacionalització

1) Estudiants

- a) Estudiants estrangers que segueixen cursos en el marc de convenis de cooperació educativa (per exemple: *Erasmus*, *Study Abroad*)
- b) Estudiants estrangers que es matriculen al programa des del seu inici i amb l'objectiu de cursar-lo en la seva totalitat. .
- c) Estudiants propis que participen en programes de mobilitat acadèmica internacional.
- d) Estudiants propis que participen en programes de pràctiques professionalitzadores internacionals.

2) Titulats

- a) Titulats que han fet una estada internacional.
- b) Titulats que, d'acord amb el pla de formació del programa, han realitzat pràctiques professionalitzadores en organismes, entitats o empreses situades en d'altres països.
- c) Titulats estrangers.

- d) Titulats assoleixen diplomes conjunts internacionals o dobles titulacions amb universitats estrangeres.

3) Sostenibilitat i millora del programa

- a) Sistema de seguiment de l'activitat internacional del programa a través d'indicadors.
- b) Mecanisme, basat en indicadors, per a conèixer la satisfacció dels estudiants i dels professors sobre tots aquells aspectes que internacionalitzen el programa.
- c) Ús de les noves tecnologies aplicades als processos d'ensenyament-aprenentatge que afavoreix la seva internacionalització (MOOCS, convenis per a impartir determinades matèries on-line amb d'altres universitats, ...).